

Η παραβολή του Σπορέως

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: (του Σπορέως) Λκ. η´ 5-15

Πρωτότυπο Κείμενο

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵν᾽ βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν, εἰσιν οἱ ἀκούσαντες· εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι

καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου αἱ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν, οἳ τινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω».

Νεοελληνικὴ Απόδοση

«Εἶπε ὁ Κύριος αὐτὴν τὴν παραβολὴν «Βγήκε ὁ σποριάς γιὰ νὰ σπείρει τὸ σπόρο του· καθὼς ἔσπερνε, μερικοὶ σπόροι ἔπεσαν στὸ δρόμο, ὅπου καταπατήθηκαν καὶ τοὺς ἔφαγαν τὰ πουλιά. Ἄλλοι ἔπεσαν στὶς πέτρες καὶ, ὅταν φύτρωσαν, ξεράθηκαν, γιατί δὲν εἶχε υγρασία. Ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν ἀνάμεσα σὲ ἀγκάθια καὶ, ὅταν αὐτὰ φύτρωσαν μαζί τους, τοὺς ἐπνίξαν. Ἄλλοι ὅμως ἔπεσαν στὸ γόνιμο ἔδαφος, φύτρωσαν καὶ ἔδωσαν καρπὸν ἑκατὸ φορές περισσότερον». Οἱ μαθητὲς τοῦ τότε τὸν ρώτησαν: «Τι σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;» Εκείνος τοὺς ἀπάντησε: «Σ’ ἐσὰς ἔδωκε ὁ Θεὸς νὰ γνωρίζεται τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ στοὺς ὑπολοίπους αὐτὰ δίνονται με παραβολάς, ὥστε νὰ κοιτάζουν καὶ νὰ μὴ βλέπουν καὶ ν’ ἀκούνε ἀλλὰ νὰ μὴν καταλαβαίνουν». «Ἡ παραβολὴ αὕτη σημαίνει τὸ εξής: Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ σπόροι ποὺ ἔπεσαν στὸ δρόμο εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἀκούσαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐρχεται ὅμως ὕστερα ὁ διάβολος καὶ τὸν παίρνει ἀπ’ τὶς καρδιὰς τοὺς, γιὰ νὰ μὴν πιστέψουν καὶ σωθοῦν. Οἱ σπόροι ποὺ ἔπεσαν στὸ πετρώδες ἔδαφος εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ, ὅταν ἀκούσουν τὸν λόγον, τὸν δέχονται με χαρὰ, δὲν ἔχουν ὅμως ρίζαν· γι’ αὐτὸ πιστεύουν γιὰ λίγο διάστημα καὶ, ὅταν ἐρθεῖ ὁ καιρὸς τῆς δοκιμασίας, ἀπομακρύνονται.

Αὐτοὶ ποὺ ἔπεσαν στ’ ἀγκάθια εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἀκούσαν τὸν λόγον, συμπορεύονται ὅμως με τὶς φροντίδες, με τὸν πλοῦτον καὶ τὶς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς, πνίγονται ἀπ’ αὐτὰ καὶ δὲν καρποφοροῦν. Με τὸν σπόρον ποὺ ἔπεσε στὸ γόνιμον ἔδαφος ἐννοοῦνται ὅσοι ἀκούσαν τὸν λόγον με καλὴ καὶ ἀγαθὴ καρδιά, τὸν φυλάνε μέσα τους καὶ καρποφοροῦν με ὑπομονή». Αφοῦ τα εἶπε ὅλα αὐτὰ, πρόσθεσε με ἐμφαση: «Ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ ν’ ἀκούει αὐτὰ ἀκούει».

Σχολιασμός

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, ἀναφέρεται σὲ κάποιον γεωργὸν ὁποῖος ἔσπερνε σπόρους στὸ χωράφι του, ὅμως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς σπόρους ποὺ ἔπεφταν στὸ δρόμον τοῦ χωραφιοῦ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νὰ καταπατοῦνται καὶ νὰ καταστρέφονται ἀπὸ τοὺς διαβάτες καὶ ἄλλοι νὰ γίνονται τροφή ἀπὸ διάφορα πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄλλοι σπόροι λόγῳ τῆς πετρώδους μορφολογίας τοῦ ἐδάφους ξεραίνονταν ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε υγρασία. Ἄλλοι πάλι σπόροι ἔπεσαν σὲ ἔδαφος γεμάτον ἀπὸ σπόρους ἀγκαθίων, καὶ ὅταν βλάστησαν, τοὺς ἐπνίξαν τὰ ἀγκάθια τελείως. Καὶ ἄλλοι

σπόροι έπεσαν στην εύφορη γη και έκαναν καρπό εκατό φορές περισσότερο. Οι μαθητές ακούοντας με πολύ προσοχή, ζήτησαν από τον Κύριο να τους εξηγήσει την σημασία της συγκεκριμένης παραβολής. Ο Κύριος άρχισε λέγοντας πως ο σπόρος συμβολίζει το λόγο του Θεού. Προβάλλεται όμως το ερώτημα γιατί ο Κύριος να θέλει να παρομοιάσει τον λόγο του με σπόρο; Διότι, όπως ο σπόρος μέσα του διαθέτει αρκετά συστατικά και μέσα στο χώμα εξελίσσεται σε ζωντανό οργανισμό, έτσι και ο λόγος του Θεού, όταν πέσει στις καρδιές μας, έχει τη δυνατότητα να ριζώσει μέσα μας και να φανούν οι καρποί του στον εξωτερικό άνθρωπο. Διότι ο λόγος του Θεού είναι φορτισμένος με ζωή, με θεία χάρη. Όπως ο σπόρος, αυτό το δυναμικό στοιχείο της φύσης, κρύβει μέσα του το μυστήριο της δημιουργίας και της ζωής, έτσι και ο λόγος του Θεού μας μεταμορφώνει εσωτερικά και μας μεταγγίζει την «όντως ζωή». Ο σπόρος είναι ίδιος, πέφτει όμως σε διάφορα μέρη, γι' αυτό και το αποτέλεσμα είναι διαφορετικό. Ο λόγος τού Θεού προσφέρεται και απευθύνεται σε κάθε άνθρωπο αδιακρίτως. Δεν είναι προνόμιο κάποιων, αλλά δικαίωμα και δωρεά όλων. Ο Χριστός είναι ο «αεί σπείρων τὸν σπόρον της αιωνίου ζωής».

Ο Κύριος στη συνέχεια ερμηνεύει τα διάφορα μέρη του χωραφιού της παραβολής. Το έδαφος κοντά στο δρόμο, συμβολίζει εκείνους τους ανθρώπους που τυπικά ακούνε απλώς το λόγο, δυστυχώς όμως στην συνέχεια παραχωρούν έδαφος διάβολο με τραγική επίπτωση να έλθει μέσα τους και να αφαίρεση το θείο λόγο από τις καρδιές τους.

Το πετρώδες έδαφος συμβολίζει τους ένθερμους υποστηρικτές του θείου λόγου, όμως όταν έλθει ο καιρός της δοκιμασίας, του διωγμού και των πειρασμών παραδίνουν τα όπλα προδίδοντας την πίστη. Και η γη με τα αγκάθια δηλώνει εκείνους που ακούσαν το λόγο του Θεού κάνοντας συνάμα τα πρώτα βήματα στα μονοπάτια της πίστεως. Όλα αυτά όμως χάνονται στην μανία που διακατέχονται για πρόσκαιρα πλούτη και κατάκτηση της ύλης. Υπάρχουν όμως και οι καρδιές που μοιάζουν με γη αγαθή και εύφορη. Είναι οι άνθρωποι εκείνοι που με καλοπροαίρετη καρδιά άκουσαν και κατανόησαν το θείο λόγο και τον κρατούν σφικτά μέσα τους, και καρποφορούν τις αρετές δείχνοντας υπομονή στους πειρασμούς που συναντούν στην άσκηση της πνευματικής ζωής.

Μπορούμε λοιπόν με βάση την παρούσα παραβολή να διαχωρίσουμε τους ανθρώπους σε τρεις κατηγορίες όπου μέσα στις ψυχές τους απουσιάζει η γόνιμη γη. Και οι τρεις αυτές κατηγορίες ανθρώπων κυριαρχούν ιδιαιτέρως σήμερα. Ενώ τόσο πλούσια ακούγεται στις μέρες μας στην πατρίδα μας ο λόγος του Θεού, τόσα κηρύγματα και ομιλίες και βιβλία και εκπομπές, πολλοί δεν έχουν διάθεση να τον ακούσουν.

Δυστυχώς οι περισσότεροι από εμάς πνίγονται μέσα στον λαβύρινθο και κυκεώνα της καθημερινότητας και η κατάσταση αυτή διαιωνίζεται από γενιά σε γενιά. Εάν η καρδιά μας μένει ακαλλιέργητη, θα χερσώσει, θα πετρώσει, θα γεμίσει αγκάθια, δεν θα καρποφορήσει. Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι η μελέτη του θείου λόγου δεν αφορά μόνο τους θεολόγους και τους Ιερωμένους. Αποτελεί καθολική υποχρέωση, προσπάθεια από κάθε Χριστιανό. Κρίνεται επιτακτική ανάγκη να πάρουμε το μήνυμα που αναβλύζει μέσα από την Αγία Τράπεζα που δεν είναι άλλο από την πιστή υπακοή στον λόγο του Θεού όσα δηλαδή ο Ιερέας μεταφέρει μέσα από το Ευαγγέλιο αλλά και το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Προέχει λοιπόν, μας τονίζει η Εκκλησία, ότι πως μονόδρομος για την σωτηρία μας είναι η γνωριμία με το Χριστό-σπορέα και η κατά χάριν ένωση μαζί του μέσω των μυστηρίων. Προσοχή λοιπόν χρειάζεται να μην παραπλανηθεί κανείς, αλλά να συνδεθεί με την όντως ζωή, τον Θεάνθρωπο Ιησού, και να αποδώσει καρπούς πνευματικούς, ζώντας μια όσο το δυνατόν αγία και σε εγρήγορση ζωή, εν μετανοία, εν υπομονή και εν ταπεινώσει.